

ฉบับปรับปรุง
พ.ศ. 2560

แบบประเมินผลตามตัวชี้วัด

วิทยาศาสตร์

5

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช 2551

วีระ ธนโชติธัญญา

โครงการดำรารเรียน สำนักพิมพ์ฟิสิกส์เซ็นเตอร์

ชื่อหนังสือ   แบบประเมินผลตามตัวชี้วัด วิทยาศาสตร์ 5
เรียบเรียงโดย   วีระ ธนโชติธัญญา
ราคา   85 บาท
จัดพิมพ์จำหน่ายเมื่อ   มีนาคม 2563

ติดต่อสั่งซื้อได้ที่ สำนักพิมพ์ฟิสิกส์เซ็นเตอร์

45, 47 ซอยจรัญสนิทวงศ์ 40 ถนนจรัญสนิทวงศ์ แขวงบางยี่ขัน
เขตบางพลัด กรุงเทพฯ 10700
โทร. 0-2433-7755-7, 0-2433-7704-6 แฟกซ์. 0-2433-7703

บรรณาธิการ   กวียา เนาวประทีป
ปก/รูปเล่ม   ฝ่ายศิลปกรรม

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับเพิ่มเติม) พ.ศ. 2558
เนื้อหา รูปเล่ม และภาพประกอบในหนังสือเล่มนี้เป็นลิขสิทธิ์ของสำนักพิมพ์ฟิสิกส์เซ็นเตอร์
ห้ามคัดลอก ยกเว้นได้รับอนุญาต

พิมพ์ที่ หจก. สำนักพิมพ์ฟิสิกส์เซ็นเตอร์

เลขที่ 52 หมู่ที่ 4 ถนนศาลายา-บางภาษี ตำบลคลองโยง อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม 73170
โทร. 0-2024-9156-7 แฟกซ์. 0-2024-9158

ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

นายปราโมทย์ เนาวประทีป

website : www.physicscenter.com

e-mail : sales@physicscenter.com

คำนำ

หนังสือแบบประเมินผลตามตัวชี้วัดรายวิชาพื้นฐาน วิทยาศาสตร์ 5 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เล่มนี้ ผู้เขียนได้จัดทำขึ้นเพื่อใช้วัดและประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องตามกรอบของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560) ตามที่สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) จัดทำขึ้นซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งในการวางรากฐานการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้นให้มีความต่อเนื่องเชื่อมโยงกัน โดยเรียงลำดับความยากง่ายเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาความคิด ทั้งคิดเป็นเหตุเป็นผล คิดสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์วิจารณ์ มีทักษะในกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในการสร้างองค์ความรู้ กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ สามารถแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ สามารถตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลหลากหลาย

แบบประเมินผลเล่มนี้มีวิธีวัดผลที่หลากหลายรูปแบบ ซึ่งเหมาะสมกับมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละชั้นปีและพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้เรียนได้บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อที่ว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพ

ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน ครู-อาจารย์ผู้สอนได้ตามสมควร หากมีข้อบกพร่องหรือผิดพลาดประการใดผู้เขียนต้องขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

ด้วยความปรารถนาดี

วีระ ธนโชติธัญญา

สารบัญ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 สิ่งมีชีวิต	9
ชุดที่ 1 ลักษณะทางพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิต (มฐ. ว 1.3 ป.5/1, ป.5/2)	10
ชุดที่ 2 สิ่งมีชีวิตกับสิ่งแวดล้อม (มฐ. ว 1.1 ป.5/1)	17
ชุดที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตกับสิ่งมีชีวิต (1) (มฐ. ว 1.1 ป.5/2)	20
ชุดที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตกับสิ่งมีชีวิต (2) (มฐ. ว 1.1 ป.5/3)	24
ชุดที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตกับสิ่งไม่มีชีวิต (มฐ. ว 1.1 ป.5/4)	29
แบบทดสอบหน่วยการเรียนรู้ที่ 1	31
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 แรงแและพลังงาน	35
ชุดที่ 1 แรงแลัพท์ (มฐ. ว 2.2 ป.5/1, ป.5/2, ป.5/3)	37
ชุดที่ 2 แรงแเสียดทาน (มฐ. ว 2.2 ป.5/4, ป.5/5)	40
ชุดที่ 3 เสียง (มฐ. ว 2.3 ป.5/1)	42
ชุดที่ 4 เสียงสูง เสียงต่ำ (มฐ. ว 2.3 ป.5/2)	45
ชุดที่ 5 เสียงดั่ง เสียงค่อย (มฐ. ว 2.3 ป.5/3, ป.5/4, ป.5/5)	47
แบบทดสอบหน่วยการเรียนรู้ที่ 2	50
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 - 2	54
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การเปลี่ยนแปลงของสาร	61
ชุดที่ 1 การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ (มฐ. ว 2.1 ป.5/1, ป.5/2)	62
ชุดที่ 2 การเปลี่ยนแปลงทางเคมี (มฐ. ว 2.1 ป.5/3, ป.5/4)	65
แบบทดสอบหน่วยการเรียนรู้ที่ 3	68
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 วัฏจักร	72
ชุดที่ 1 วัฏจักรน้ำ (มฐ. ว 3.2 ป.5/3)	73
ชุดที่ 2 แหล่งน้ำ (มฐ. ว 3.2 ป.5/1, ป.5/2)	76

ชุดที่ 3	เมฆ หมอก น้ำค้าง และน้ำค้างแข็ง (มฐ. ว 3.2 ป. 5/4)	80
ชุดที่ 4	หยาดน้ำฟ้า (มฐ. ว 3.2 ป.5/5)	83
ชุดที่ 5	ดาวเคราะห์และดาวฤกษ์ (มฐ. ว 3.1 ป.5/1)	86
ชุดที่ 6	กลุ่มดาวบนท้องฟ้า (มฐ. ว 3.1 ป.5/2)	90
	แบบทดสอบหน่วยการเรียนรู้ที่ 4	93
	แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 - 4	97

ตารางวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดรายวิชาพื้นฐานวิทยาศาสตร์ ชั้น ป.5

มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัดชั้นปี	หน่วยที่ 1	หน่วยที่ 2	หน่วยที่ 3	หน่วยที่ 4
สาระที่ 1 วิทยาศาสตร์ชีวภาพ					
มฐ. ว 1.1	1. บรรยายโครงสร้างและลักษณะของสิ่งมีชีวิตที่เหมาะสมกับการดำรงชีวิตซึ่งเป็นผลมาจากการปรับตัวของสิ่งมีชีวิตในแต่ละแหล่งที่อยู่	✓			
	2. อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตกับสิ่งมีชีวิต และความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตกับสิ่งไม่มีชีวิต เพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต	✓			
	3. เขียนชื่ออาหารและระบุบทบาทหน้าที่ของสิ่งมีชีวิตที่เป็นผู้ผลิตและผู้บริโภคในโซ่อาหาร	✓			
	4. ตระหนักในคุณค่าของสิ่งแวดล้อมที่มีต่อการดำรงชีวิตของสิ่งมีชีวิต โดยมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม	✓			
มฐ. ว 1.3	1. อธิบายลักษณะทางพันธุกรรมที่มีการถ่ายทอดจากพ่อแม่สู่ลูกของพืช สัตว์ และมนุษย์	✓			
	2. แสดงความอยากรู้อยากเห็นโดยการถามคำถามเกี่ยวกับลักษณะที่คล้ายคลึงกันของตนเองกับพ่อแม่	✓			
สาระที่ 2 วิทยาศาสตร์กายภาพ					
มฐ. ว 2.1	1. อธิบายการเปลี่ยนแปลงสถานะของสสารเมื่อทำให้สสารร้อนขึ้นหรือเย็นลง โดยใช้ลักษณะเชิงประจักษ์			✓	
	2. อธิบายการละลายของสารในน้ำ โดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์			✓	
	3. วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของสารเมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงทางเคมี โดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์			✓	
	4. วิเคราะห์และระบุการเปลี่ยนแปลงที่ผันกลับได้และการเปลี่ยนแปลงที่ผันกลับไม่ได้			✓	
มฐ. ว 2.2	1. อธิบายวิธีการหาแรงลัพธ์ของแรงหลายแรงในแนวเดียวกันที่กระทำต่อวัตถุในกรณีที่วัตถุอยู่นิ่งจากหลักฐานเชิงประจักษ์		✓		

มาตรฐาน การเรียนรู้	ตัวชี้วัดชั้นปี	หน่วยที่ 1	หน่วยที่ 2	หน่วยที่ 3	หน่วยที่ 4
	2. เขียนแผนภาพแสดงแรงที่กระทำต่อวัตถุที่อยู่ในแนวเดียวกันและแรงลัพธ์ที่กระทำต่อวัตถุ		✓		
	3. ใช้เครื่องชั่งสปริงในการวัดแรงที่กระทำต่อวัตถุ		✓		
	4. ระบุผลของแรงเสียดทานที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงการเคลื่อนที่ของวัตถุจากหลักฐานเชิงประจักษ์		✓		
	5. เขียนแผนภาพแสดงแรงเสียดทานและแรงที่อยู่ในแนวเดียวกันที่กระทำต่อวัตถุ		✓		
มฐ. ว 2.3	1. อธิบายการได้ยินเสียงผ่านตัวกลางจากหลักฐานเชิงประจักษ์		✓		
	2. ระบุตัวแปรทดลองและอธิบายลักษณะและการเกิดเสียงสูง เสียงต่ำ		✓		
	3. ออกแบบการทดลองและอธิบายลักษณะและการเกิดเสียงดัง เสียงค่อย		✓		
	4. วัดระดับเสียงโดยใช้เครื่องมือวัดระดับเสียง		✓		
	5. ตระหนักในคุณค่าของความรู้เรื่องระดับเสียง โดยเสนอแนะแนวทางในการหลีกเลี่ยงและลดมลพิษทางเสียง		✓		
สาระที่ 3 วิทยาศาสตร์โลกและอวกาศ					
มฐ. ว 3.1	1. เปรียบเทียบความแตกต่างของดาวเคราะห์และดาวฤกษ์จากแบบจำลอง				✓
	2. ใช้แผนที่ดาวระบุตำแหน่งและเส้นทางการขึ้นและตกของกลุ่มดาวฤกษ์บนท้องฟ้าและอธิบายแบบรูปเส้นทางการขึ้นและตกของกลุ่มดาวฤกษ์บนท้องฟ้าในรอบปี				✓
มฐ. ว 3.2	1. เปรียบเทียบปริมาณน้ำในแต่ละแหล่งและระบุปริมาณน้ำที่มนุษย์สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้จากข้อมูลที่รวบรวมได้				✓
	2. ตระหนักถึงคุณค่าของน้ำ โดยนำเสนอแนวทางการใช้น้ำอย่างประหยัดและการอนุรักษ์น้ำ				✓

มาตรฐาน การเรียนรู้	ตัวชี้วัดชั้นปี	หน่วยที่ 1	หน่วยที่ 2	หน่วยที่ 3	หน่วยที่ 4
	3. สร้างแบบจำลองที่อธิบายการหมุนเวียนของน้ำ ในวัฏจักรน้ำ				✓
	4. เปรียบเทียบกระบวนการเกิดเมฆ หมอก น้ำค้าง และน้ำค้างแข็งจากแบบจำลอง				✓
	5. เปรียบเทียบกระบวนการเกิดฝน หิมะ และลูก เห็บจากข้อมูลที่รวบรวมได้				✓

หน่วยการเรียนรู้ที่

1

สิ่งมีชีวิต

ตัวชี้วัด

- ว 1.1 ป.5/1 บรรยายโครงสร้างและลักษณะของสิ่งมีชีวิตที่เหมาะสมกับการดำรงชีวิตซึ่งเป็นผลมาจากการปรับตัวของสิ่งมีชีวิตในแต่ละแหล่งที่อยู่
- ว 1.1 ป.5/2 อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตกับสิ่งมีชีวิต และความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตกับสิ่งไม่มีชีวิต เพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต
- ว 1.1 ป.5/3 เขียนชื่ออาหารและระบุบทบาทหน้าที่ของสิ่งมีชีวิตที่เป็นผู้ผลิตและผู้บริโภคในโซ่อาหาร
- ว 1.1 ป.5/4 ตระหนักในคุณค่าของสิ่งแวดล้อมที่มีต่อการดำรงชีวิตของสิ่งมีชีวิต โดยมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม
- ว 1.3 ป.5/1 อธิบายลักษณะทางพันธุกรรมที่มีการถ่ายทอดจากพ่อแม่สู่ลูกของพืช สัตว์ และมนุษย์
- ว 1.3 ป.5/2 แสดงความอยากรู้อยากเห็นโดยการถามคำถามเกี่ยวกับลักษณะที่คล้ายคลึงกันของตนเองกับพ่อแม่

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายการถ่ายทอดลักษณะการถ่ายทอดทางพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิตได้
2. อธิบายได้ว่าลูกมีลักษณะคล้ายพ่อแม่
3. บรรยายโครงสร้างและลักษณะของสิ่งมีชีวิตที่เหมาะสมกับการดำเนินชีวิตในแหล่งที่อยู่ต่างๆ
4. อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตกับสิ่งไม่มีชีวิตในแหล่งที่อยู่
5. อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตด้วยกันในรูปของโซ่อาหาร
6. เขียนชื่ออาหารและระบุบทบาทหน้าที่ของสิ่งมีชีวิตในโซ่อาหาร
7. บอกแนวทางและร่วมกันดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม

แบบประเมินผลตามตัวชี้วัด ชุดที่ 1 ลักษณะทางพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิต

มาตรฐาน ว 1.3 ป.5/1 อธิบายลักษณะทางพันธุกรรมที่มีการถ่ายทอดจากพ่อแม่สู่ลูกของพืช สัตว์ และมนุษย์

มาตรฐาน ว 1.3 ป.5/2 แสดงความอยากรู้อยากเห็นโดยการถามคำถามเกี่ยวกับลักษณะที่คล้ายคลึงกันของตนเองกับพ่อแม่

ตอนที่ 1 (30 คะแนน)

1. ให้นักเรียนสังเกตภาพแล้วบอกลักษณะของลูกที่เหมือนกับพ่อหรือแม่ (5 คะแนน)

1.1 ลักษณะของลูกที่เหมือนกับพ่อแม่ คือ

1.2 ลักษณะของลูกที่เหมือนกับพ่อแม่ คือ

1.3 ลักษณะของลูกที่เหมือนกับพ่อแม่ คือ

1.4 ลักษณะของลูกที่เหมือนกับพ่อแม่ คือ

1.5 ลักษณะของลูกที่เหมือนกับพ่อแม่ คือ

---

2. ให้นักเรียนบอกลักษณะที่ได้รับการถ่ายทอดทางพันธุกรรมตามที่กำหนดให้ (5 คะแนน)

2.1 ลักษณะของคุณพ่อที่เหมือนกับคุณปู่และคุณย่า คือ _____

2.2 ลักษณะของคุณแม่ที่เหมือนกับคุณตาและคุณยาย คือ _____

2.3 ลักษณะของตนเองที่เหมือนกับคุณพ่อและคุณแม่ คือ _____

2.4 ลักษณะของตนเองที่ไม่เหมือนกับคุณพ่อและคุณแม่ คือ _____

2.5 ลักษณะของตนเองที่เหมือนกับคุณปู่ คุณย่า คุณตา หรือคุณยาย คือ _____

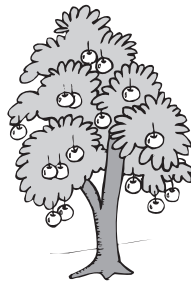

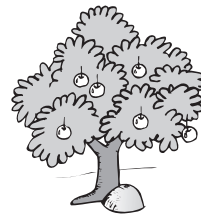
3. ให้นักเรียนสังเกตภาพแล้วตอบคำถาม (5 คะแนน)

รุ่นพ่อแม่ (พันธุ์แท้)

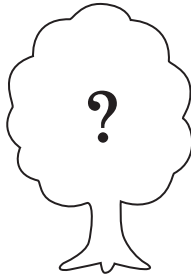
ต้นสูง ผลดก

+

ต้นเตี้ย ผลไม่ดก

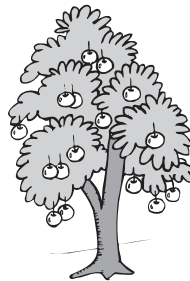
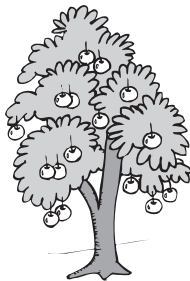
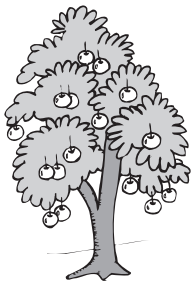
รุ่นลูก

+

รุ่นหลาน

1. ต้นสูง ผลดก   2. ต้นสูง ผลดก   3. ต้นสูง ผลดก   4. _____